

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ДОЉЕВАЦ
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

Број: 020-1919

17.12.2025.год.

Д о љ е в а ц

Николе Тесле 121.

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон) и члана 16. став 1. тачка 34. и члана 37. став.1. тачка 30. Статута општине Доњевац («Сл. Лист града Ниша, 127/2018, 91/2019 и 22/2021), Скупштина општине Доњевац на седници одржаној дана 17. децембра 2025. године, донела је

**ОДЛУКУ
О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА
ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ, ЗА ПЕРИОД ОД 2025-2029 ГОДИНЕ**

Члан 1.

Усваја се Локални акциони план за управљање миграцијама на територији општине Доњевац, за период од 2025-2029. године.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осам дана од дана објављивања у ”Службеном листу Града Ниша“.

Члан 3.

Саставни део ове одлуке чини Локални акциони план за управљање миграцијама на територији општине Доњевац, за период од 2025-2029. године.

ПРЕДСЕДНИК

Дејан Смиљковић

***ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ
ДОЉЕВАЦ, ЗА ПЕРИОД ОД 2025-2029 ГОДИНЕ***

Дољевац, август 2025. године

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ.....	3
УВОД.....	4
САЖЕТАК.....	6
ПОГЛАВЉЕ 1.....	7
ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ.....	7
Историјат општине.....	7
Административно географски подаци.....	7
Етничка структура.....	8
Структура становништва према вероисповести.....	9
Образовна структура становништва.....	9
Привредне делатности на подручју општине.....	9
Развојни приоритети.....	10
Стање инфраструктуре.....	10
Организациона структура Општине.....	10
ПОГЛАВЉЕ 2.....	12
ПРЕГЛЕД МИГРАНТСКИХ КАТЕГОРИЈА И ЊИХОВИХ ПОТРЕБА У ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ.....	12
АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И СПОРНА ПИТАЊА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА МИГРАЦИЈАМА.....	15
Национални стратешки документи од значаја за питања у области управљања миграција.....	15
Најважнији закључци Анализе документације.....	16
ЗАКЉУЧЦИ:.....	21
ПОГЛАВЉЕ 4.....	22
ПРИОРИТЕТНЕ ГРУПЕ.....	22
ПОГЛАВЉЕ 5.....	23
ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ.....	23
ПОГЛАВЉЕ 6.....	24
ТАБЕЛА АКЦИОНОГ ПЛАНА.....	24
ОДЛУКА.....	1
О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ, ЗА ПЕРИОД ОД 2025-2029 ГОДИНЕ.....	1

УВОД

Локални акциони план за управљање миграцијама на територији општине Дољевац за период од 2025-2029 године (у даљем тексту: Акциони план), представља документ којим се утврђују циљеви, програми, мере и активности које се планирају предузети у току наредних пет година за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији и осталих категорија миграната на територији општине Дољевац.

Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници и на националном нивоу у планирању и примени плана.

У оквиру овог документа, под избеглим и расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса. Повратници су сви они грађани Републике Србије који су изгубили или нису имали право боравка у земљама ЕУ.

Дијаспора и Срби у региону – Припадници дијаспоре су такође једна од мигрантских категорија којом се бави овај плански документ. Према Закону о дијаспори и Србима у региону, дијаспора подразумева све припаднике српског народа који живе у иностранству, као и њихове потомке, без обзира на место рођења или дужину боравка у иностранству. То обухвата:

- Држављане Републике Србије који су се преселили у иностранство.
- Припаднике српског народа и исељенике са територије Републике Србије и из региона, који су се стално или привремено настанили ван Србије.
- Потомке ових особа, који могу бити четврта, пета или више генерација после првобитних миграната.

Стратешки оквир одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним националним и локалним стратешким документима од значаја за ову област. Креирање и спровођење локалних акционих планова за управљање миграцијама овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за управљање миграцијама доноси се на период од 5 година, са детаљном разрадом активности за наведени период.

Процес израде Локалног акционог плана за управљање миграцијама у Општини Дољевац, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;

Партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим, интерно расељеним и повратницима у локалној заједници;

Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника;

Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;

Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;

Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Дољевац коришћени су следећи извори: План развоја Општине Дољевац 2021-2029, резултати интервјуа са потенцијалним корисницима и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, Општинског повереништва за избеглице, Црвеног крста, удружења рома итд. Процес израде Плана спроведен је у периоду марта 2025.год.- септембар 2025. год.

Решењем Општинског Већа општине Дољевац, број 561-39 од 26.10.2023. године, формиран је Савет за миграције општине Дољевац, којег чине представници локалне, укључујући и Повереништво за избеглице, институција система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених и Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, преставници установе социјалне и здравствене заштите итд.

Улога Савета за миграције је да:

- Прати и извештава Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије о миграцијама на територији општине Дољевац;
- Предлаже програме, мере и планове активности ради ефикасног управљања миграцијама на територији општине Дољевац;
- Доставља Комесаријату извештаје о предузетим мерама и другим питањима из области управљања миграцијама и друге послове;
-

Скупштина општине Дољевац је донела Одлуку о приступању изради Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених и повратника по споразуму о реадмисији на територији општине Дољевац за период од 2025-2029 године („Службени лист Града Ниша, број“ 118/24 и 18/25) а Председник општине је донео Решење о образовању радне групе за израду Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по реадмисији на територији општине Дољевац за период од 2025-2029 године дана 08. маја 2025. године, под бројем 020-831 у следећем саставу:

1. Милица Митић, руководилац Одељења за општу управу и ванпривредне делатности – за председника;
2. Небојша Митровић, повереник Комесаријата – за члана;
3. Јовица Пешић, руководилац Одељења за привреду и финансије – за члана;
4. Горица Јовановић, члан Општинског веча општине Дољевац – за члана и
5. Слађана Михајловић, запослена у Одељењу за општу управу и ванпривредне делатности – за члана

Задатак радне групе је да изради Нацрт Локалног акционог плана, прибави сагласност Комесаријата за избегла и расељена лица и достави Општинском већу на даљу надлежност.

САЖЕТАК

Локални акциони план за управљање миграцијама у Општини Дољевац (2025-2029) је стратешки документ општине, који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих и интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији у локалну заједницу, као и других мигрантских категорија - у мери у којој је то изводљиво. Управљање миграцијама је комплексан процес који захтева правовремен, усмерен и кохерентан одговор свих структура и пружалаца услуга, те је циљ Општине да континуирано и уз подршку свих заинтересованих страна ради на побољшању својих капацитета како би се све активности реализовале уз пуно поштовање људских права и у најбољем интересу најугроженијих миграната и тражиоца азила. Поред тога, овај документ посебно има у виду чињеницу да је управљање миграцијама нераскидиво повезано са питањима економског и социјалног развоја локалне заједнице, као и циљевима популационе политике. У том смислу, општина Дољевац предлаже овај акциони план у сврху креирања планске базе која ће омогућити системско решавање уочених проблема у области управљања миграцијама, уз нагласак да ће главни правац деловања бити усмерен на стварање друштвено и економски прихватљивог амбијента, у ком је могуће искористити позитивне утицаје које миграције могу имати на развој локалне заједнице, уз ублажавање њихових негативних ефеката.

Повереник за избеглице и миграције у општини Дољевац, не располаже тачним подацима о броју породица и лица избеглих, интерно расељених и повратника по споразуму о реадмисији у локалну заједницу. Већина њих се у највећој мери суочавају са проблемима незапослености, сиромаштва, недовољног образовања, стамбеним и статусним питањима (непоседовања личне документације, нерегулисаног боравишта, пребивалишта, држављанства, нерешеним имовинским односима, незаконитим објектима...), а самим тим и са проблемима права на здравствену заштиту, социјалну подршку и др.. Овај план је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији на територији општине Дољевац.

Општи циљ Локалног акционог плана за управљање миграцијама је:

Управљање миграцијама на свеобухватан начин како би се створили услови за испуњење секторских циљева као што су: заштита права различитих категорија миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција, као и ублажавање негативних ефеката одлива становништва на територији.

Посебни циљеви овог плана су:

1. Решити статусна питања Избеглих, Расељених и Повратника (у даљем тексту ИРП)
2. Решити стамбена питања и унапредити услове живота породицама ИРП
3. Смањење незапослености ИРП лица
4. Обезбедити континуирану социјалну подршку најугроженијим ИРП лицима
5. Активно укључити припаднике дијаспоре и мигранте у процесе економског и друштеног развоја општине

Локални акциони план, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

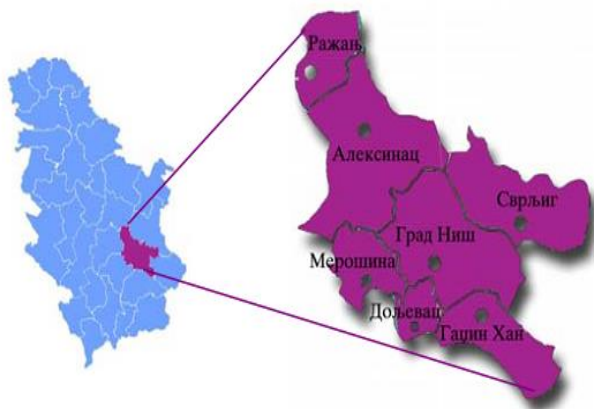
ПОГЛАВЉЕ 1.

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ

Историјат општине

Први поуздани подаци о подручју садашње општине Доњевац и њеним насељима после доласка Словена потичу из XIV века. То су писани извори и трагови материјалне културе из времена српске средњовековне државе до великог Косовског боја и српске деспотовине до њеног коначног пада под турску власт. У најстарије трагове материјалне културе и писане изворе спадају они који се односе на средњовековни град Копријан. Рушевине тог града који данас стоје на обронку планине Селичевике и села Клисура, с десне стране Јужне Мораве, 12 км јужно од Ниша и у непосредној близини Доњеваца познате су у науци и код народа ових крајев под називима Курвинград и Корвинград. Прве поуздане и детаљније податке о насељености простора у сливовима Јужне Мораве, Топлице и Пусте реке у средњем веку пружају турски дефтери, (пописи) из XV века, односно из времена на непосредно пре и после коначног пада ових крајева под турску власт. У тим пописним књигама налазимо податке о садашњим насељима доњевачке општине који уједно говоре и о њиховој старини.

Административно географски подаци

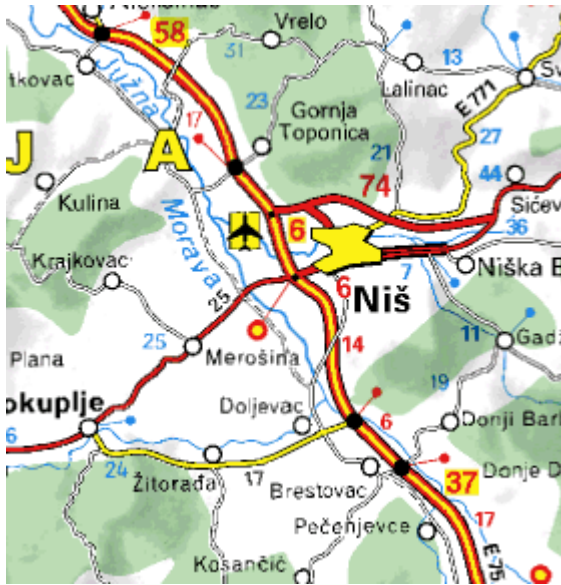
Општина Доњевац је општина Нишавског округа у централној Србији. Општина Доњевац заузима површину од 121 км² на којој, према попису из 2022. године, у 16 насеља живи 15.873 становника становника. По површини долази у ред најмањих општина у Србији, што са бројем становника и густином насељености није случај. Са просечном густином од 152 становника/км², сврстава се у ред густо насељених подручја и општина.

Општина Доњевац се граничи са територијом Града Ниша и општинама Гацин Хан, Лесковац, Житорађа и Меровина. Центар општине је насеље Доњевац. Поред насеља Доњевац у општини постоји 15 насељених места и то: Белотица, Малошиште, Пуковац, Клисура, Кнежица, Кочане, Мекиш, Орљане, Перутина, Русна, Ђурлина, Чапљинац, Чечина, Шаиновац и Шарлинац.

Географски територија општине Доњевац, обухвата део плодне јужноморавске долине између градова Ниша и Лесковца, односно јужни део Нишке и северни део Лесковачке котлине, које су у њеном средишњем делу повезане познатим Корвинградским теснацем.

На западу је Доњевачко подручје широко отворено према Топлици и Добричу, захватајући југоисточне плодне таласасте делове овог познатог поља, док на истоку просторни мањи део општинског атара чине питоме падине и планински делови Селичевике.

Географски – територија општине Доњевац обухвата део плодне јужноморавске долине између градова Ниша и Лесковца, односно јужни део Нишке и северни део Лесковачке котлине, које су њеном средишњем делу повезане познатим Корвинградским теснацем. Овај интересантан природни пролаз кроз који се провлаче Јужна Морава, железничка пруга и друге саобраћајнице, чине најистуренији обронак планине Селичевике, на коме се налазе остаци древног средњовековног града Копријана, у народу званог Корвинград, са источне и омање брдо Кумига, на чијем се врху налази још старија, више пута рушена и обнављана, црква св. Јована, са западне стране. Својим положајем, изгледом и старином два споменика доминирају широм околином, из далека привлаче пажњу и пркосе времену.

У Дољевцу се, од главне железничке пруге, одваја пруга која долином Топлице води према Косову и Метохији, а ту се од главне друмске магистрале, такође одваја пут у истом правцу, а даље према Црној гори и Јадранском мору. Кроз насеља општине од Ниша према Лесковцу, пролазе још два за локални и међуградски саобраћај, врло важна пута. Један пут је део некада главне друмске саобраћајнице Београд – Ниш – Скопље, а други је до траке старог ауто пута од Дољевца до Ниша. Од ових путева гранају се асфалтни путеви до свих насељених места општине и шире околине, тако да су сва насеља саобраћајно добро повезана са седиштем општине, околним градовима и суседним општинама.

Етничка структура

Територија општине Дољевац спада у категорију оних општина у Србији којих је веома мало, где највећи део становништва од 92,12% чине становници српске националности.

Иако на територији општине живе припадници петнаестак различитих народа, што је чини мултинационалном општином, изузев Срба остали народи и националности чине свега 7,88% од укупног броја становништва. Од осталих националности треба споменути Роме којих има, на територији општине, 1.171 становник, од чега 644 мушкараца и 567 жена и они чине 6,6% укупног становништва а према подацима из последњег пописа из 2022. године. Према истом извору са подручја општине Дољевац 660 особа ромске популације живи у иностранству, а што чини 5,2% од укупне популације на подручју општине.

Подаци удружења Рома „Ромски центар“ Дољевац показују да Рома има и више и то између 1250 и 1300.

Роми су насељени у свих 16 месних заједница. Услови у којима живе су нешто повољнији од услова у којима живе њихови сународници у другим регионима Републике Србије. Међутим, на десетине породица и даље живи у нехигијенским условима, упркос напорима локалне самоуправе за побољшање њиховог положаја. Процењује се да најмање половина ромских породица, живи у нелегалним стамбеним објектима са нерешеним имовинским односима, а од којих сигурно више десетина на грађевинском земљишту у јавној својини.

Структура становништва према вероисповести

У дољевачкој општини највише има православних верника. Они своје верске обреде могу обављати у шест православних цркава колико их има на територији општине (у Пуковцу, Кочану, Русни, Орљану, Белотинцу и Ћурлини).

Мали број припадника осталих вероисповести користе верске објекте у ближој околини, најчешће у Нишу.

Образовна структура становништва

На територији општине Дољевац највише има становника са завршеном средњом школом - 7.425 што чини 47,17% од укупног броја становника старијих од 15 година. (15.742). Може се констатовати и да је прилично велики број становника који су завршили само основну школу - 4.084 и они чине 25,94% од укупног броја становника старијих од 15 година. То су углавном становници средњег и старијег животног доба, као и припадници Рома који се ретко одлучују на даље школовање.

Број неписмених становника старијих од 10 година износи 684 или 4,09%. Од тога је више неписмених жена 591 или 86,4% него мушкараца - 93 или 13,67%. Више и високо образовање има 779 становника или 4,22% од укупног броја становника (18.463).

Привредне делатности на подручју општине

Општина Дољевац спада у четврту групу, коју чини 44 изразито недовољно развијених јединице локалне самоуправе чији је степен развијености испод 60% републичког просека, Привредни развој овог подручја у после ратном периоду карактерише недовољна дефинисаност основних праваца и развоја.

У привредној структури општине, поред пољопривреде као водеће гране, заступљене су и друге делатности – индустрија, занатство, трговина и слично, чији је удео био изразито мали све негде до 2012. године, када почиње нагли пораст упошљавања грађана општине Дољевац у индустријским гранама. Посебан подстрек индустријском развоју и упошљавању настао је изградњом комплекса „LEONI“ у Малошишту, који има запошљених преко 1.000 радника само са територије општине Дољевац и око 2.000 радника са територија околних општина и градова.

По географско – климатским условима шира околина Дољевца је изразито пољопривредни крај тако да је пољопривреда једна од основних привредних делатности у општини.

Од 12.126 хектара укупне површине, под пољопривредним површинама се налази близу 9.300 хектара, или 76,69 % , а њихову структуру чине оранице и баште са око 7.700 хектара, воћњаци са близу 300 , виногради са око 500 и ливаде са 200 хектара, што значи да на обрадиве површине отпада око 8.700 хектара, а остатак од око 570 хектара је под пашњацима. Обрадиве површине су са око 98 % у приватном власништву.

Снабдевање становништва основним животним намирницама врше већи број самосталних трговинских радњи, чиме је обезбеђен широк асортиман робе.

Својом близином Јужна Морава пружа велики риболовни потенцијал, а могућности за сеоски туризам су више него изванредне. Треба имати у виду да је ова подела релативна јер се различити облици туризма преплићу и међусобно допуњују.

Захваљујући добром географском положају, климатским условима, бонитету земљишта и туристичким потенцијалима, створени су добри услови за развој пољопривреде, сеоског туризма и осталих пратећих делатности (мисли се на отварање прерађивачких капацитета који би користили сировине из пољопривреде), а самим тим и стварање брэнда здраве хране.

Када је реч о излетничком туризму постоје могућности организовања излетничких тура ка старом археолошком налазишту, средњовековном граду Копријану смештеном на обронцима планине Селичевце као и посета срквма Светог Симеона која се налази на међи између села Клисурса и Чечина и Светог Јована

на Кумиги и посета „ шупљем камену,, који се налази недалеко од цркве и коме се од давнина приписују чудотворна и исцелитељска својства.

Изградњом комплекса Аква парка у Дољевцу у јулу 2016. године, бележи се велики број домаћих и страних посетиоца овом комплексу и општине Дољевац.

Развојни приоритети

1. У последњим годинама, акценат развоја читавог региона ставља се на развој индустрије којом се отвара велики број радних места, а нарочито оне која је усмерена ка извозу. У томе се истиче развој индустрије везане за израду аутомобилских делова, а нарочито електро склопова, као што су: „LEONI“ у Малошишту (општина Дољевац) и Прокупљу – који упошљава око 5.000 радника, „YURA“ у Нишу и Лесковцу са више од 3.000 радника, „Johnson Electric“ у Нишу са око 1.000 радника.
2. С обзиром на компаративне предности, не запоставља се ни пољопривреда, где се у сарадњи са надлежним министарством спроводи низ планских, програмских, инвестиционих, подстицајних и агротехничких мера, у циљу њеног унапређења, имајући у виду и да се више од 50% становника бави пољопривредом као основним занимањем, и да је регистровано и активно више од 2.000 комерцијалних пољопривредних газдинстава. Акценат је на развоју пољопривреде, здраве хране као и могућност развоја и проширења малих и средњих предузећа (прерађивачки капацитети) кроз коришћење пољопривредних производа, до њихове финализације.
3. Захваљујући доброј саобраћајној повезаности, близина ауто пута, повезаност регионалним путевима, као и културно историјским потенцијалима, створени су и услови и за развој такозваног сеоског –етно туризма.
4. Планом развоја општине Дољевац 2021-2029 и Средњорочним планом општине Дољевац 2024-2026 као најважнијим документима развојног планирања дефинисани су стратешки економски и развојни приоритети општине.

Стање инфраструктуре

Општина Дољевац је добро повезана са свим деловима и путним правцима у Србији, а у последњој деценији је изграђено и реконструисано већина главних путних праваца.

Подручје општине је добро покривено фиксном и мобилном телефонијом, кабловским и Wi-Fi, Wireless-Fidelity интернетом.

Стање електросистема је знатно побољшано изградњом TS 110/35/10 kV, а предстоји његово разграновање и повезивање са високонапонским и нисконапонским водовима и трафо станицама.

Код водоснабдевања и канализације отпадних вода ситуација није повољна, и овим деловима инфраструктуре је у просеку покривено око 30% територије општине, али се сматра да је то приоритет у инфраструктурном развоју општине и да ће се највећим делом ови проблеми решити у наредних 3 – 5 година.

Комуналне делатности на територији општине Дољевца, поверене су ЈКП-у „Дољевац,, из Дољевца, ЈП-у за водоснабдевање „Брестовац-Бојник-Дољевац“ и ЈКП-у „Наиссус“ из Ниша.

Организациона структура Општине

Правни оквир општине Дољевац је регулисан Законом о локалној самоуправи и Статутом општине. По овом Статуту општина има статус правног лица. Сви послови који се односе на општину Дољевац се реализују преко органа општине: Скупштине општине, председника општине и Општинског већа и Општинског правобранилаштва. Општина преко својих органа у складу са Уставом и Законом доноси програме развоја, урбанистичке планове, буџет и завршни рачун, уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и друге послове који су у интересу грађана. Општина има надлежности у области основног и средњег образовања, културе, физичке културе, друштвене бриге о деци, примарне здравствене заштите, социјалне заштите, борачко-инвалидске заштите, заштите споменика културе.

Скупштину општине чине одборници које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем. Општина Дољевац 37 одборника.

Председник општине заступа општину и наредбодавац је буџета.

Општинско веће је извршни орган и броји 9 чланова, с тим да су председник општине и заменика председника, чланови по функцији.

Надлежност Општинске управе је:

Припрема нацрте прописа и других аката које доноси скупштина општине и председник општине;

2. Извршава одлуке и одлуке и друге акте скупштине општине и председника општине;

3. Решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима грађана, предузећа, установа и других организација из изворног делокруга општине;

4. Обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других општих аката скупштине општине;

5. Извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено општини;

6. Обавља стручне и друге послове које утврди скупштина општине и председник општине.

Територију јединице локалне самоуправе чини подручје 16 насељених места, односно катастарских општина које улазе у њен састав. Општина је основна територијална јединица у којој се остварује локална самоуправа.

Општина Дољевац има 16 месних заједница.

ПОГЛАВЉЕ 2.

ПРЕГЛЕД МИГРАНТСКИХ КАТЕГОРИЈА И ЊИХОВИХ ПОТРЕБА У ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ

На територији општине Дољевац 1991. године на своје привремено боравиште пронашло је 75 избеглих лица и то превасходно из Босне и Херцеговине, Хрватске и Словеније. После „Олује“ у општини Дољевац у прихватним центрима збринута су 343 лица која су касније смештена у колективним центрима и приватном смештају.

Избегла лица су најпре била збринута у насеље „Мостоградња“, које је изграђено као привремено у оквиру изградње коридора 10, односно аутопута Е75. Касније је општина, обезбедила грађевинско земљиште и уз помоћ Комесаријата за избегла и расељена лица изградила на десетине стамбених објеката у којима су трајно збринуте породице избеглих лица.

Постоје два таква комплекса на територији општине и оба се налазе у Дољевцу.

- Први је смештен на углу улица Десанке Максимовић и Ђуре Јакшића у „Горњем Дољевцу“, на к.п. бр. 436/1, у којем је изграђено 9 стамбених јединица (од броја 12-28), које су још увек уписане на име Комесаријата за избеглице и миграције.

- Други је смештен у улици Вука Караџића у Дољевцу“, на к.п. бр. 2246 у КО Дољевац, у којем је изграђено 12 стамбених јединица (од броја 49-71), које су уписане на име Републике Србије.

Проблемима избеглих и расељених лица, као и повратницима по споразуму о реадмисији у општини Дољевац баве се, у оквиру својих надлежности:

- Повереништво Комесаријата за избеглице и миграције општине Дољевац;
- Центар за социјални рад Дољевац;
- Црвени крст Дољевац;
- Општинска управа општине Дољевац,

Партнери у реализацији досадашњих, а надамо се и планираних програма, пројеката и активности на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији су:

- Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије;
- Национална служба за запошљавање;
- Министарство за рад, борачка и социјална питања;
- Донатори и др.

Када је реч о осталим категоријама миграната, нарочито припадницима дијаспоре, у општини Дољевац не постоји развијен и трајан оквир за системску подршку њиховој социјалној и економској интеграцији, нити за подстицање њиховог активнијег укључивања у локални развој и живот заједнице. Успостављање јасне стратегије за укључивање дијаспоре у друштвени и економски живот општине, кроз мапирање њених капацитета, развој локалних механизма сарадње, као и обезбеђивање финансијске и менторске подршке, требало би да представља један од приоритета општине Дољевац. Посебну пажњу потребно је усмерити на иницијативе које доприносе преносу знања, иновација и инвестиција из дијаспоре ка локалној заједници.

ПОГЛАВЉЕ 3.

АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И СПОРНА ПИТАЊА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА МИГРАЦИЈАМА

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа: Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу, Анализу стања (СВОТ), Анализу заинтересованих страна и Анализу проблема.

Анализа или Преглед документације о радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докумената релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа општине Дољевац и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања у области управљања миграција су:

- Стратегија за управљање миграцијама („Службени гласник РС”, број 59/2009);
- Стратегија о економским миграцијама Републике Србије за период 2021-2027. године („Службени гласник РС”, бр. 30/18), која препознаје и присилне миграције (избеглице, интерно расељена лица и повратници по Споразуму о реадмисији), као и значај учешћа дијаспоре у развоју државе порекла;
- Стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица 2024 –2030. („Сл. гласник РС”, бр. 91/24), која поставља циљеве у области трајних решења, интеграције, становања, економског оснаживања и приступа правима;
- Акциони план за период 2025-2027. године за спровођење Стратегије за решавање питања избеглица и интерно расељених лица 2024 –2030. („Сл. гласник РС”, бр. 16/25);
- Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године („Службени гласник РС“, бр. 23/22), која препознаје повратнике по Споразуму о реадмисији и интерно расељена лица међу ромском популацијом у Републици Србији;
- Стратегија реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији ("Службени гласник РС", бр. 15/09)
- Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник РС“, број 18/21-4 и 36/21) - у мере активне политике запошљавања укључује избегла и расељена лица, повратнике према Споразуму о реадмисији, жртве трговине људима као теже запошљиве категорије лица.
- Стратегија превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године: 12/2022-58, која јасно препознаје избеглице, тражиоце азила, мигранте и ИРЛ као групе изложене ризику од дискриминације.
- Стратегија за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године: 9/2023-43, јер препознаје потребу подршке младима из осетљивих група, што обухвата и младе избеглице, интерно расељене и повратнике, а уједно је значајна и у контексту демографске ситуације и све израженијих миграција младих.
- Програм за борбу против трговине људима у Републици Србији за период 2024–2029. године: 25/2024-3, јер обезбеђује национални оквир за превенцију, заштиту и интеграцију жртава трговине људима, што укључује и мигранте, избеглице и интерно расељене особе на локалном нивоу.
- Стратегија за родну равноправност 2021–2030 ("Сл. гласник РС", бр. 103/21), која поставља циљеве и активности за елиминацију родне дискриминације и промоцију равноправности;
- Акциони план за 2025. за спровођење Стратегије за родну равноправност ("Службени гласник РС", бр. 15/25), са конкретним мерама и индикаторима мониторинга;
- Стратегија подстицања рађања („Сл. гласник РС“, бр. 25/2018-16), јер препознаје везу између миграција и демографске политике, указујући да управљање миграцијама представља важан фактор у очувању и унапређењу демографске структуре становништва.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама ("Службени гласник РС", бр. 18/92, "Сл. лист СРЈ", бр. 42/2002 - одлука СУС и "Сл. гласник РС", бр. 30/2010), Закон о управљању

миграцијама ("Службени гласник РС", бр.107/12), Закон о држављанству Републике Србије ("Службени гласник РС", бр.135/04, 90/07 и 24/18), Закон о матичним књигама ("Службени гласник РС", бр.20/09, 145/14 и 47/18).

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја мигрантских категорија у Општини Дољевац су:

- Стратегија развоја социјалне заштите у општини Дољевац, обухвата и групу избеглих и интерно расељених лица, препознаје их као рањиву групу, идентификује њихове социјалне потребе и укључује их у систем услуга социјалне заштите на локалном нивоу, заједно са другим социјално рањивим групама.
- Просторни план општине Дољевац („Сл.лист града Ниша“ 16/2011 и 91/2019) и План генералне регулације Дољевца („Сл.лист града Ниша“ 70/2012 и 63/2024), којима је дефинисана стратегија просторног развоја а тиме и могућност решавања стамбених питања избеглих, ИРЛ и социјално угрожених лица на територији општине Дољевац.
- План развоја општине Дољевац („Сл.лист града Ниша“ 120/2020) и другим планским и стратешким интерним актима општине Дољевац.

Од 2007 па до данас у општини Дољевац су реализовани програми и пројекти намењених избеглим и интерно расељеним лицима и то:

ИНТЕРСОС - Италијанска хуманитарна организација

- помоћ у откупу сеоских домаћинстава (2008. године откупљено 5 сеоских домаћинстава);
  - пољопривредни Грантови (2007. године 3 гранта);
  - изградња зграде за социјално становање са 10 стамбених јединица (8 за породице избеглих и ИРЛ и 2 за социјално угрожене породице домицилног становништва);
- АМИТУ, ПРАКСИС, СДФ**, пружање бесплатне правне помоћи

Најважнији закључци Анализе документације су следећи:

- Националне стратегије усвојене у Републици Србији служе као оквир за деловање и идентификацију активности које треба реализовати у циљу постизања специфичних и општих циљева. Стратегија за управљање миграцијама у Републици Србији (2009. године) - има за циљ системско и организовано управљање миграцијама, обухватајући и спољашња и унутрашња миграциона кретања. Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица 2024-2030. дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана. Стратегија о економским миграцијама Републике Србије за период 2021–2027. године (2020. године) има за циљ стварање привредног и друштвеног амбијента који ће успорити одлазак радно способног становништва, ојачати везе са дијаспором и подржати развој локалних заједница.
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области управљања миграција и локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа Општине указују на проблем избеглих и интерно расељених лица у Општини Дољевац као и начин њихове интеграције у локалну заједницу.
- Програми и пројекти за избегла и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем питања становања, економског оснаживања, личне документације, правном подршком. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица.

Анализа стања у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

	<u>Снаге</u>	<u>Слабости</u>
У Н У Т Р А Ш Њ Е	<ul style="list-style-type: none"> • Подршка локалне самоуправе у спровођењу миграционих политика • Људски ресурси – повереници са великим искуством и знањем • Искуство добре сарадње са ОЦД • Искуства добре сарадње са институцијама • Добра евиденција података о избеглицама и ИРЛ • Заинтересованост и активно укључивање циљних група у решавању проблема • Усвојена локална планска, стратешка и урбанистичка акта која доприносе унапређењу положаја мигрантских група • Постојање више ОЦД припадника ромске националности, који чине већину повратника по споразуму о реадмисији • Почетни контакти и иницијативе за укључивање дијаспоре у развој локалне заједнице 	<ul style="list-style-type: none"> • Финансије- недовољност средстава локалног буџета за решавање проблема мигрантских група • Нерешена стамбена питања одређеног броја избеглих и ИРЛ • Нерешена статусна питања одређеног броја избеглих и ИРЛ • Непостојање ОЦД која се баве питањима миграната и дијаспоре • Непостојање прецизне евиденције образовној структури, радном статусу и социјалним потребама свих категорија миграната, укључујући повратнике по споразуму о реадмисији, као и дијаспору и њене развојне капацитете и могућности за допринос локалној заједници • Мере samozapoшљавања и обуке нису довољно прилагођене специфичним потребама различитих мигрантских група • Недовољна сарадња институција система на решавању проблема ове популације • Локални механизми подршке дијаспори и повратницима по споразуму о реадмисији су још увек недовољно развијени
	<u>Могућности</u>	<u>Препреке</u>
С П О Љ А Ш Њ Е	<ul style="list-style-type: none"> • Постојање националних стратегија за решавање проблема избеглица, ИРЛ и других мигрантских група • Активности, програми и јавни позиви за доделу средстава КИРС-а • Приступ ИПА фондовима • МОП и друга права социјалне заштите за ИРЛ • Донатори • Реформе у социјалној заштити, образовању, запошљавању • Постојање планова и програма НСЗ за запошљавање и samozapoшљавање теже запошљивих лица, припадника ромске националности и др. • Повезивање дијаспоре са локалним развојним пројектима и економским иницијативама • Подизање свести о значају управљања миграцијама код локалних актера 	<ul style="list-style-type: none"> • Висока централизованост у решавању проблема миграната и повратника • Застарелост националног законодавства о избеглицама и миграцијама • Спора имплементација националних стратегија • Политичка ситуација • Лоша економска ситуација • Неусаглашеност праксе и прописа на локалном и националном нивоу • Смањење донаторских фондова за различите мигрантске групе • Недовољна видљивост и укљученост дијаспоре у локални развој и економију

Најважнији закључци ове анализе су:

- Локална заједница је отворена да заједно са осталим актерима ради на унапређењу положаја избеглица и интерно расељених лица, повратника, и других мигрантских категорија, укључујући припаднике дијаспоре, али има недовољно буџетских средстава за реализацију озбиљнијих пројектних активности.

- Као најзначајније могућности које могу позитивно и континуирано деловати на побољшање положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији у општини Дољевац, виде се активности, програми и јавни позиви за доделу средстава КИРС-а, приступ ИПА фондовима и донаторским средствима.

- Као важне препреке које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања идентификоване су следеће: актуелна законска регулатива која не третира питања избеглих и интерно расељених лица и повратника на одговарајући начин и смањење донаторских фондова намењених овим питањима. Поред тога, недовољна институционална подршка за развој програма сарадње са дијаспором додатно отежава искоришћавање њеног потенцијала за локални развој.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника у Општини Дољевац.

Главни актери који су на различите начине одговорни или укључени у активности везане за положај избеглица и ИРЛ и повратника су:

1. Општинска управа, која обезбеђује локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима и повратника у локалну заједницу, као и основну документацију, правну и другу помоћ, а све у складу са својим овлашћењима и надлежностима.
2. Повереништво Комесаријата за избеглице ради на решавању статусних питања и препознавању свеобухватне проблематике избеглица и ИРЛ и повратника.
3. Центар за социјални рад организује и спроводи различите услуге социјалне заштите у локалној заједници и пружа друге врсте законом предвиђене подршке избеглим и интерно расељеним лицима и повратницима у остваривању социјалних права.
4. Црвени крст, кроз своју основну делатност и програме пружа подршку избеглим и ИРЛ и повратницима.
5. Национална служба за запошљавање – Филијала Дољевац, у оквиру својих редовних делатности евидентира и пружа помоћ у запошљавању избеглих и ИРЛ и повратника.
6. Образовне институције у свој образовни систем укључују и избегла и ИРЛ и повратнике под једнаким условима као и за све друге ученике.
7. Здравствене институције – Дом здравља пружа различите услуге из свог домена рада и сарађује са другим институцијама у програмима намењеним избеглим и интерно расељеним лицима и повратницима.
8. Комесаријат за избеглице Републике Србије, чија се улога огледа у координацији различитих програма за избегла и интерно расељена лица и повратнике, преко мреже повереника и кроз сарадњу са локалном самоуправом.
9. Национална служба за запошљавање

Анализа проблема је показала следеће главне проблеме избеглих и интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији и других мигрантских група у општини Дољевац:

Недовољно прецизна евиденција и аналитика: Недостају подаци о образовној структури, радном статусу и социјалним потребама свих категорија миграната, укључујући странце, повратнике, интерно расељена лица (ИРЛ), као и дијаспору и њене развојне капацитете и могућности за допринос локалној заједници.

Нерешена статусна питања (боравиште, пребивалиште и држављанство): Великом броју избеглих и интерно расељених и повратницима лица најосновнији проблем чини остваривање права на добијање личних документа због нерешеног питања држављанства и места пребивалишта, односно боравка у Републици Србији и то како због административних, тако и због финансијских потешкоћа у прибављању

докумената потребних за подношење захтева за пријем у држављанство и издавање личне карте. Велики део избегличке популације је управо због овога искључен из система социјалне заштите РС (право на материјално обезбеђење породице, туђа нега и помоћ, дечији додатак, родитељски додатак и др), док је одређеном броју интерно расељених лица то отежано због нерегулисаног места боравка.

Нерешено стамбено питање: Велики део избегличке популације, на територији општине има решено стамбено питање. У општини Дољевац смо идентификовали само две вишечлане породице којима није решено стамбено питање, већ живе као подстанари у изнајмљеним кућама и напуштеним сеоским домаћинствима или код рођака и пријатеља. Мањи део ових лица је решио стамбени статус куповином имовине. Што се тиче интерно расељених лица мањи део је успео да купи породичне куће (6 породица), али је проблем што већина од њих није спровео до краја питање укњижбе наведене имовине. Што се тиче стамбеног положаја повратника требало би спровести детаљнију анализу и добити свеобухватну слику овог проблема. Нерешено стамбено питање је последњих пар година и основни проблем у обнови или добијању личних докумената.

Сиромаштво, незапосленост: Незапосленост је присутна у високом проценту међу избегличком и расељеничком популацијом и повратницима. Због ниског степена образовања и неквалификованости, поготову повратника по споразуму о реадмисији, а делимично и расељених лица са Косова и Метохије, али и избеглих, овој популацији је веома тешко да нађе запослење па се издржавају радећи слабо плаћене и нередовне сезонске послове или послове "на црно". Део ове популације, нарочито расељени са Косова и Метохије, има великих проблема у прибављању доказа о стеченој квалификацији, као и доказа о оствареном радном стажу или праву на пензију. Међутим, постоји велики број расељених којима је радна књижица остала у предузећима која су често уништена у ратним дејствима те имају проблема да докажу своје запослење. Све ово доводи до израженог сиромаштва међу значајним делом избеглих и расељених лица.

Здравствена заштита: Према Закону о здравственој заштити избегла и расељена лица и повратници имају потпуно иста права као и домицилно становништво. Међутим, у овој области евидентни су велики проблеми у остваривању овог права због нерешеног статуса одређеног броја избеглих лица (10) којима током пописа избеглица 2004/2005 статус избеглице није потврђен или се нису на овај попис одазвала. Ова лица су или у поступку за добијање држављанства или још увек нису ни поднела захтев за добијање истог, у Републици Србији немају боравиште ни пребивалиште, те немају право на здравствену заштиту ни по једном основу. Ова лица су најчешће стара и болесна која због неукости тешко превазилазе административне препреке да би ово право остварили а које је управо њима преко потребно.

Образовање: Право на образовање се у пракси остварује у потпуности. Сва деца су укључена у образовни систем на свим нивоима школовања. Потешкоће се јављају једино међу децом ромске националности, која су укључена у систем редовног школовања, пре свега обавезног основног образовања, али мали број њих наставља средњошколско и високо образовање, углавном због недостатка средстава или зато што се веома млади ангажују на сезонским пословима (на пољопривреди и грађевини), раду на црно и слично.

Проблеми повратника по споразуму о реадмисији су далеко обимнији и компликованији, а односе се на: нерешена стамбена питања, нелегалност изграђених стамбених објеката, неадекватна опремљеност самих објеката, неадекватна комунална опремљеност. Већина објеката није прикључена на постојећу комуналну инфраструктуру, или до њих није изграђена иста. Неки од објеката нису прикључени ни електроенергетски систем (или су искључени због обавеза или се не могу прикључити због тога што нису озакоњени). С обзиром на то да су повратници по споразуму о реадмисији углавном припадници ромске националне мањине, проблеми се усложњавају и због недовољног њиховог образовања, релативно малих могућности запошљавања или samozapoшљавања. Примећено је и да један део њих не жели заснивати радни однос, због тога што би тиме породица изгубила статус социјално угрожених и изгубила право на социјална примања.

Формулисање проблема

- незапосленост
- нерешено стамбено питање
- лоши услови становања
- низак ниво животног стандарда

- збрињавање рањивих категорија миграната, попут старијих лица, ОСИ, жртава трговине људима и др.
- недостатак средстава за лечење
- низак степен образовања и ограничен приступ програмима обуке за стицање вештина потребних на тржишту рада
- недовољна подршка за економско оснаживање
- недовољна подршка за економско оснаживање жена и младих из мигрантских категорија
- ниска укљученост дијаспоре у локални развој, због непостојања механизма за систематску сарадњу и заједничке иницијативе
- недовољна друштвена интеграција нових миграната и повратника у локалну заједницу

ДЕФИНИСАЊЕ ПРОБЛЕМА:

- Нерешена питања правног статуса и личних докумената у Републици Србији.
- Нерешена имовинско-правна питања
- Нерешена питања радног стажа, пензија и социјалних права
- Нерешено стамбено питање и недостатак приступа програмима социјалног и повољног становања.
- Ограничен приступ образовању и програмима преквалификације, посебно за младе, жене и децу повратника
- Висок ниво незапослености и ограничен приступ тржишту рада, уз недостатак подстицајних мера за samozapošljavanje
- Делимично нерегулисана здравствена заштита, посебно за лица без докумената или са нерешеним статусом
- Недовољна друштвена интеграција и партиципација избеглица, ИРЛ, повратника, нових миграната и дијаспоре у локалним токовима живота
- Недовољно развијена институционална подршка и сарадња са дијаспором, која би омогућила њено активно учешће у економском и друштвеном развоју општине
- Недостатак специфичних програма за подршку рањивим категоријама (жртве трговине људима, самохране родитељи, лица са инвалидитетом, старија лица)

ЗАКЉУЧЦИ:

- Први проблем избеглих и расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији је прибављање личне документације и решавање статуса. Решењем овог проблема стекли би се услови да се реше и други проблеми, као што су добијање личних докумената, права из области социјалне и здравствене заштите и др..
- Други акутни проблем, односи се на решавање стамбеног питања пре свега вишечланим породицама избеглих и расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији.
- За већину породица која имају нелегалне стамбене објекте организовати правну и другу стручну помоћ у решавању имовинско правних односа и озакоњења предметних објеката.
- Недовољна информисаност и друштвена интеграција - Избегла и расељена лица, као и повратници, често нису довољно упознати са својим правима и могућностима које пружају локалне институције. Друштвена изолација и недовољно поверење у институције додатно успоравају њихову интеграцију.
- Избегла и ИРЛ и повратници по споразуму имају великих потешкоћа при запошљавању. Овај проблем погађа и домицилно становништво, али је много израженији код избегличке и расељеничке и популације повратника. Ова популација има својих капацитета који би могли да се искористе, чиме би се овај проблем барем делимично решио (квалификована лица, предузетнички оријентисана лица ,ученици и студенти, који би системом школства били оријентисани на „тражена “занимања...).
- Здравствена заштита је обезбеђена само делу ових лица, због њиховог нерегулисаног статуса или не поседовања личних докумената, због чега је и интеграција ових лица у локалну средину отежана.
- Анимирати избегла и ИРЛ лица за samozapošljavanje, zapošljavanje и аплицирање за неке од доходних пројеката.
- Недовољно укључивање дијаспоре и осталих мигрантских категорија у развој општине - Дијаспора представља значајан ресурс у виду финансија, знања и контаката, али недостају механизми за њено систематско укључивање. Нове мигрантске категорије (страни држављани, сезонски радници, лица под међународном заштитом) често нису обухваћене локалним политикама.

ПРЕПОРУКЕ:

- Извршити попис избеглих, ИРЛ и лица повратника по споразуму о реадмисији, направити базу података са њиховим подацима, потребама, нерешеним проблемима, могућностима...
- Потребно је организовати информативне сесије и програме подршке за лакше укључивање у локалну заједницу.
- Обезбедити услове за лакше прибављање документације потребне за подношење захтева за прихват у држављанство РС и личне документације попут формирања посебне канцеларије за правну помоћ при ЛС.
- Омогућити угроженом делу популације остваривање права из области социјалне заштите.
- Организовати правну помоћ при решавању права на имовину, упис радног стажа и права на пензију остварених у матичним земљама.
- Решити стамбено питање ових лица.
- Заједничком акцијом Националне службе за запошљавање, локалне самоуправе и локалних предузетника, радити на пројектима за запошљавање и samozapošljavanje ових лица. Ускладити ове програме са карактеристикама група корисника које су идентификоване у Националној стратегији за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (егзистенцијално најугроженији, сиромашне радно способне породице, радно способни и предузетнички оријентисани, квалификовани и корисници стипендија и програма преквалификације).
- Стипендирати ученике и студенте из ове популације.
- Регулисати здравствену заштиту свим избеглим и расељеним лицима.
- Олакшати друштвену интеграцију.
- Ојачати капацитете институција за подршку свим категоријама миграната и рањивим групама
- Подизати свест о значају миграција код релевантних актера што може довести до боље сарадње и координације у систему.
- Потребно је развити евиденцију и комуникационе канале са дијаспором, као и укључити нове категорије у локалне интеграционе и развојне мере.

ПОГЛАВЉЕ 4.

ПРИОРИТЕТНЕ ГРУПЕ

Критеријуми за избор приоритетних група у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица и повратника у општини Дољевац су следећи:

1. Број чланова домаћинства;
2. Број радно активних чланова домаћинства;
3. Степен образовања;
4. Стамбена обезбеђеност;
5. Социјални статус.

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за управљање миграцијама у општини Дољевац су:

- Породице чији је члан особа са инвалидитетом, хронично болесна особа или дете са сметњама у развоју;
- Породице са нерешеним стамбеним питањем или које живе у неусловним објектима;
- Вишечлане породице са децом школског узраста;
- Незапослени, посебно млади и жене;
- Жене, нарочито самохране мајке и жене у руралним подручјима;
- Роми, са посебним нагласком на младе и жене;
- Жртве трговине људима, са посебним акцентом на идентификацију потенцијалних жртава, као и на обезбеђивање подршке за њихову социјалну и економску реинтеграцију;
- Припадници дијаспоре, укључујући:
  - чланове удружења дијаспоре,
  - успешне појединце, предузетнике, научнике и студенте,
  - лица која исказују интересовање за економску сарадњу, инвестиције, отварање пословања или учешће у локалним развојним пројектима,
  - као и оне који поседују стручна знања, искуства и контакте која могу допринети развоју општине.

ПОГЛАВЉЕ 5.

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

ОПШТИ ЦИЉ:

Кроз свеобухватно управљање миграцијама створити услове за испуњавање секторских циљева као што су: побољшање социјалног положаја, заштита права избеглих, интерно расељених лица, повратника и миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

1. Решити статусна питања Избеглих, Расељених и Повратника (у даљем тексту ИРП)
2. Решити стамбена питања и унапредити услове живота породицама ИРП
3. Смањење незапослености ИРП лица
4. Обезбедити континуирану социјалну подршку најугроженијим ИРП лицима
5. Активно укључити дијаспору и мигранте у друштвени и економски развој општине, кроз развојне и културне иницијативе.

ПОГЛАВЉЕ 6.

ТАБЕЛА АКЦИОНОГ ПЛАНА

Општи циљ: Кроз свеобухватно управљање миграцијама створити услове за испуњавање секторских циљева као што су: побољшање социјалног положаја, заштита права избеглих, интерно расељених лица, повратника и миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац

Показатељ (и) на нивоу општег циља (показатељ ефекта)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност (процена)	Базна година	Циљана вредност у последњој години АП	Последња година важења АП
1: Породице избеглих, расељених и повратника (у даљем тексту ИРП) у потреби за стамбеном подршком	Породица ИРП	Извештај повереника	20	2025.	10	2029.
2: Породица ИРП са нерешеном комуналном инфраструктуром (без водовода, канализације, прикључка на електромрежу)	Породица ИРП	Истраживање стања и потреба ИРП	30	2025.	15	2029.
3. Незапослена радно способна ИРП лица	Незапослено ИРП лице	Истраживање стања и потреба ИРП	30	2025.	15	2029.
4. Локалне развојне иницијативе (економске, културне или образовне) у које су укључени мигранти или дијаспора	Пројекат / Иницијатива	Извештај Савета за миграције	0	2025.	5	2029.

Посебни циљ 1: Решити статусна питања Избеглих, Расељених и Повратника (у даљем тексту ИРП)

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а

Број подржаних ИРП лица -којима је решено статусно питање (кумулативно)	ИРП лице	Извештај Повереника за избеглице и миграције	50	150

Мера 1.1: Попис ИРП лица

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Период спровођења: 2025-2029			Тип мере: Подстицајна	
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
1.1.1 Извршен попис и израђена база података, адресар и именик свих ИРП лица	Пописано ИРП лице	Извештај Повереника за избеглице и миграције	50	150

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.				
		2025	2026	2027	2028	2029
Буџет општине Дољевац	0902-0001 463, 472, 481, 512	200	50	50	50	50

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.

						2025	2026	2027	2028	2029
1.1.1 Информисање ИРП лица о изради пописа	Општинска управа општине Дољевац	Повереник за избеглице и миграције Удружења грађана ЦК Дољевац Локални радио "Пресс-компани" Дољевац	4. квартал 2026. - за завршетак примарног пописа, који ће се ажурирати једном годишње	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЈЛС (редовна издвајања)	0902-0001 463, 472, 481, 512	0	200	50	50	50
1.1.2 Израда упитника за пописивање ИРП лица, њихове имовине, потреба										
1.1.3 Израда пописа ИРП лица, њихове имовине, потреба										

Мера 1.2: Решити статусна питања, личну документацију и организовати континуирану помоћ у решавању имовинских и других правних проблема ИРП лица

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Период спровођења: 2025-2029

Тип мере: Подстицајна

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
1.1.1 Број ИРП лица којима је регулисан статус и која имају личну документацију	ИРП лице са регулисаним статусом и важећом личном документацијом	Извештај Повереника за избеглице и миграције	50	150

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.				
		2025	2026	2027	2028	2029

Буџет општине Дољевац	0902-0001 463, 472, 481, 512	200	50	50	50	50
-----------------------	------------------------------------	-----	----	----	----	----

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Вежа са програмск им буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.				
						2025	2026	2027	2028	2029
1.2.1 Информисање ИРП лица о покретању активности на регулисању њиховог статуса и личне документације	Општинска управа општине Дољевац	Повереник за избеглице и миграције Удружења грађана ПС Дољевац ЦК Дољевац Локални радио "Пресс-компани" Дољевац	Континуирана активност до краја реализације ЛАП-а	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЈЛС (редовна издвајања)	0902-0001 463, 472, 481	20	50	50	50	50
1.2.2 Пружање повереничке и бесплатне правне помоћи ИРП лицима на регулисању статуса, прибављању личне документације, регулисању имовинских права на непокретностима, озакоњењу и сл....										

Посебни циљ 2: Решити стамбена питања и унапредити услове живота породицама ИРП

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: **Општинска управа општине Дољевац**

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а

Број подржаних породица ИРП којима је решено стамбено питање и на други начин унапређени услови живота	ИРП лице	Извештај Повереника за избеглице и миграције	50	150
---	----------	--	----	-----

Мера 2.1: Решавање стамбено питање и унапредити услове живота породицама ИРП лица и повратника по споразуму о реадмисији (откупом сеоских домаћинстава у сарадњи са КИРС-ом, набавком грађевинског материјала, повезивања стамбених објеката на комуналну инфраструктуру, донаторским или другим програмима)

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Период спровођења: 2025-2029			Тип мере: Подстицајна	
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
2.1.1 Број породица ИРП, којима су обезбеђени и побољшани услови становања, кроз доделу помоћи за куповину сеоске куће са окућницом	Породица ИРП којој је решено стамбено питање	Извештај Повереника за избеглице и миграције	25	35
2.1.2 Број породица ИРП, којима су обезбеђени и побољшани услови становања, кроз доделу помоћи у грађевинском материјалу и опреми за завршетак или адаптацију стамбеног објекта	Породица ИРП којој су унапређени услови живота	Извештај Повереника за избеглице и миграције	25	35

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.				
		2025	2026	2027	2028	2029

Буџет општине Дољевац	0902-0001 463, 472, 425, 511	20	550	550	550	550
Буџет РС	1001-0013- 425, 463, 511	0	10,300	10,300	10,300	10,300

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.				
						2025	2026	2027	2028	2029
2.1.1 Додела помоћи за куповину сеоске куће са окућницом ПОДРАЗУМЕВА: 2.1.1.1 Конкурисање општине Дољевац по јавном позиву КИРС-а за доделу помоћи за куповину сеоске куће са окућницом (по врстама потенцијалних корисника); 2.1.1.2 Склапање уговора са КИРС-ом о додели помоћи; 2.1.1.3 Формирање комисије за спровођење поступка доделе средстава и куповину сеоских кућа са окућницом за крајње кориснике, што подразумева: 2.1.1.3.1 расписивање јавног позива (по врстама корисника) на нивоу општине; 2.1.1.3.2 избор корисника (провера документације и др.); 2.1.1.3.3 склапање уговора о купопродаји сеоских кућа са окућницом и додела помоћи	Општинска управа општине Дољевац	КИРСПовереник за избеглице и миграције Удружења грађана Локални радио "Пресс-компани" Дољевац	4. квартал 2029. године	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЈЛС (редовна издвајања)	Буџет ЈЛС 0902-0001 463, 472, 481, 512	20	400	400	400	400
				Извор 07 - Текући наменски трансфери од других нивоа власти	Буџет РС 1001-0013-425, 463, 511	0	8,000	8,000	8,000	8,000

2.1.2 Додела помоћи у грађевинском материјалу и опреми за завршетак или адаптацију стамбеног објекта (по врстама потенцијалних корисника) ПОДРАЗУМЕВА: 2.1.2.1 Конкурисање општине Дољевац по јавном позиву КИРС-а за доделу помоћи у грађевинском материјалу и опреми за завршетак или адаптацију стамбеног објекта (по врстама потенцијалних корисника); 2.1.2.2 Склапање уговора са КИРС-ом о додели помоћи; 2.1.2.3 Формирање комисије за спровођење поступка доделе средстава и куповину сеоских кућа са окућницом за крајње кориснике, што подразумева: 2.1.2.3.1 расписивање јавног позива (по врстама корисника) на нивоу општине; 2.1.1.3.2 избор корисника (провера документације и др.); 2.1.2.3.3 спровођење поступка јавне набавке за набавку грађевинског материјала и опреми за завршетак или адаптацију стамбеног објекта (по врстама потенцијалних корисника) и додела помоћи	Општинска управа општине Дољевац	КИРСПовереник за избеглице и миграције Удружења грађана Локални радио "Пресс-компани" Дољевац	4. квартал 2029. године	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЈЛС (редовна издвајања)	Буџет ЈЛС 0902-0001 463, 472, 481, 512	20	150	150	150	150
				Извор 07 - Текући наменски трансфери од других нивоа власти	Буџет РС 1001-0013-425, 463, 511	0	2,300	2,300	2,300	2,300
2.1.3 Стварање предуслова за повезивање стамбених објеката ИРП лица на објекте комуналне инфраструктуре - изградњом недостајуће комуналне инфраструктуре до делова насеља где живе ИРП лица	Општинска управа општине Дољевац	ЈКП "Дољевац" ЕПС - ЕД Ниш	4. квартал 2029. године	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЈЛС (редовна издвајања)	Буџет ЈЛС 0902-0001 463, 472, 481, 512	0	500	500	500	500

Посебни циљ 3: Смањење незапослености ИРП лица

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: **Општинска управа општине Дољевац**

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
Број новозапошљених ИРП лица	Новозапошљено ИРП лице	Извештај Повереника за избеглице и миграције	непозната	+15 у односу на базну годину

Мера 3.1: Укључити ИРП лица у коришћењу активних мера запошљавања НСЗ

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Период спровођења: 2025-2029		Тип мере: Подстицајна		
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
3.1.1 Број ИРП лица која су запошљена коришћењем активних мера запошљавања НСЗ	ИРП лице које је искористило активне мере запошљавања НСЗ	Извештај Повереника за избеглице и миграције	непозната	+15 у односу на базну годину

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.				
		2025	2026	2027	2028	2029
Буџет општине Дољевац	0902-0001 464, 472, 481	0	100	100	100	100
Буџет РС - НСЗ	1001-0013 472	0	1,500	1,500	1,500	1,500

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.				
						2025	2026	2027	2028	2029
3.1.1 Информисање незапослених ИРЛ о могућностима укључивања у активне мере запошљавања НСЗ намењене теже запошљивим категоријама	Општинска управа општине Дољевац	НСЗ Повереник за избеглице и миграције Удружења грађана Локални радио "Пресс-компани" Дољевац	Конинуирана активност до краја реализације ЛАП-а	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЈЛС	0902-0001 464, 472, 481	0	100	100	100	100
3.1.2 Пружање повереничке и бесплатне правне и друге врсте стручне помоћи ИРП лицима на коришћењу активних мера запошљавања НСЗ намењене теже запошљивим категоријама				Буџет РС - НСЗ	1001-0013 472		1500	1500	1500	1500

Мера 3.2: Подршка одржању и унапређењу доходних активности ИРП лица

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Период спровођења: 2025-2029

Тип мере: Подстицајна

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
3.2.1 Број ИРП лица која су искористила подршку за оджање, односно унапређење доходних активности	ИРП лице које је искористило мере подршке	Извештај Повереника за избеглице и миграције	непозната	(+15) у односу на базну годину

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.				
		2025	2026	2027	2028	2029
Буџет општине Дољевац	0902-0001 464, 472, 481	0	100	100	100	100
Буџет РС - КИРС	1001-0013 472, 463	0	1,000	1,000	1,000	1,000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.				
						2025	2026	2027	2028	2029
3.2.1 Подржавање ИРЛ лица која су склона предузетничким активностима кроз програме доходних активности	Општинска управа општине Дољевац	КИРС НСЗ Министарство пољопривреде ПССС Ниш Повереник за избеглице и миграције Удружења грађана	Конинуиран а активност до краја реализације ЛАП-а	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЛИС	0902-0001 464, 472, 481	0	100	100	100	100
3.2.2 Подржавање ИРЛ домаћинствима на унапређењу пољопривредне производње и прераде пољопривредних производа				Буџет РС - НСЗ	1001-0013 472		1500	1500	1500	1500
3.2.3 Подржавање ИРЛ лица која су заинтересована за самозапошљавање или запошљење код послодавца, кроз програме обуке, стицања нових знања, дообразовања, преквалификације у складу са потребама послодавца у окружењу и слично	Општинска управа општине Дољевац	КИРС НСЗ Повереник за избеглице и миграције Удружења грађана Локални радио "Пресс-компани" Дољевац	Конинуиран а активност до краја реализације ЛАП-а	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЛИС	0902-0001 464, 472, 481	0	100	100	100	100

Мера 3.3: Унапређење образовања ИРП лица

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Период спровођења: 2025-2029

Тип мере: Подстицајна

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
3.3.1 Број ИРП лица која су стекла средње или високо образовање	ИРП лице које је искористило мере подршке	Извештај Повереника за избеглице и миграције	непозната	(+15) у односу на базну годину

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.				
		2025	2026	2027	2028	2029
Буџет општине Дољевац	0902-0001 464, 472, 481	0	100	100	100	100

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активност и	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.				
						2025	2026	2027	2028	2029

3.3.1 Подршка породицама и деци ИРП-а за уписивање и завршетак средњег, односно високог образовања	Општинска управа општине Дољевац	КИРС НСЗ Повереник за избеглице и миграције Удружења грађана Локални радио "Пресс-компани" Дољевац	Континуира на активност до краја реализације ЛАП-а	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЈЛС	0902-0001 463, 472, 481	0	100	100	100	100

Посебни циљ 4: Обезбедити континуирану социјалну подршку најугроженијим ИРП лицима

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: **Општинска управа општине Дољевац**

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
Број ИРП лица која је остварила социјалну подршку у општини Дољевац	ИРП лице које је остварило социјалну подршку	Извештај Повереника за избеглице и миграције	непозната	(+) 30 у односу на базну годину

Мера 4.1: Континуирана социјална подршка најугроженијим ИРП лицима

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Период спровођења: 2025-2029			Тип мере: Подстицајна	
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години

				ЛАП-а
4.1.1 Број ИРП лица која користе неки вид социјалне подршке	ИРП лице које је искористило или користи социјалну подршку	Извештај Повереника за избеглице и миграције	непозната	(+)30 у односу на базу годину

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.				
		2025	2026	2027	2028	2029
Буџет општине Дољевац	0902-0001 463	0	100	100	100	100
Буџет РС - КИРС, Министарство за рад, борачка и социјална питања	1001-0013 472	0	1,500	1,500	1,500	1,500

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.				
						2025	2026	2027	2028	2029
4.1.1 Информисање најугроженијих ИРП лица о могућностима коришћења разних видова социјалне подршке	Општинска управа општине Дољевац	Повереник за избеглице и миграције Центар за социјални рад Дољевац КИРС Министарство за рад,	Континуирана активност до краја реализације ЛАП-а	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЈЛС	0902-0001 463,472	0	1000	1000	1000	1000

<p>4.1.2 Помоћ и подршка у остваривању права код других даваоца и омогућавање разних видова социјалне подршке најугроженијим ИРП лицима, као што су:</p> <p>4.1.2.1 из средстава КИРС-а: давање једнократних новчаних помоћи, набавка и подела пакета хране и огревног дрвета,..</p> <p>4.1.2.2 видови материјалне помоћи који се могу остварити преко Центра за социјални рад:</p> <p>Материјалну подршку из буџета РС корисник остварује путем:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Новчане социјалне помоћић, - Додатка за помоћ и негу другог лица, - Помоћи за оспособљавање за рад <p>Материјална подршка која се финансира из буџета локалне самоуправе</p> <ul style="list-style-type: none"> - Једнократна помоћ - Помоћ у натури - Трошкови сахране <p>Услуге које се финансирају из буџета локалне самоуправе</p> <ul style="list-style-type: none"> - Помоћ у кући - Дневни боравак за децу ометену у развоју - Дневни боравак за старе - Привремени смештај у прихватилиште или прихватну станицу - Бесплатан оброк (народна кухиња) - Социјално становање у заштићеним условима 		<p>борачка и социјална питања</p> <p>Удружења грађана</p> <p>Локални радио "Пресс-компани" Дољевац</p>		<p>Буџет РС - КИРС, Министарство за рад, борачка и социјална питања</p>	<p>1001-0013 472</p>	<p>500</p>	<p>1500</p>	<p>1500</p>	<p>1500</p>	<p>1500</p>
---	--	--	--	---	--------------------------	------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Посебни циљ 5: Активно укључити дијаспору и мигранте у друштвени и економски развој општине

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
Број подржаних пројеката и иницијатива у које су укључени дијаспора и мигранти	Пројекат / иницијатива	Извештај Повереника за избеглице и миграције / Савета за миграције	0	≥ 4
Број учесника у пројектима	Учесник	Извештај Повереника за избеглице и миграције / Савета за миграције / Истраживања НВО	0	≥ 20

Мера 5.1: Мапирање капацитета и интереса дијаспоре

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Период спровођења: 2025-2029		Тип мере: Подстицајна		
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
5.1.1 Број профила дијаспоре идентификованих кроз мапирање	Профил / појединац	Извештаји општине, истраживања НВО	0	≥ 20 у односу на базну годину
5.1.2 Број професионалних догађаја повезивања са дијаспором	Догађај	Извештаји општине, истраживања НВО	0	≥ 4

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.				
		2025	2026	2027	2028	2029

Буџет општине Дољевац	0902-0001 423, 464, 481	0	50	50	50	50
Буџет РС / Донаторска средства	1001-0013 472	0	1,500	1,500	1,500	1,500

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.				
						2025	2026	2027	2028	2029
5.1.1 Истраживање и креирање базе података дијаспоре (професионални профили, области експертизе, интересовање за подршку локалној заједници)	Општинска управа општине Дољевац	НСЗ Повереник за избеглице и миграције Удружења грађана Локални радио "Пресс-компани" Дољевац	Континуирана активност до краја реализације ЛАП-а	Извор 01- Општи приходи и примања буџета - Буџет ЈЛС	0902-0001 423, 424, 464, 481	0	50	100	100	100
5.1.2 Консултације са представницима дијаспоре (4 онлајн састанка + истраживање механизма подршке)				Буџет РС – НСЗ	1001-0013 472	0	1.500	1.500	1.500	1.500

Мера 5.2: Унапређење развојних пројеката и економске подршке

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општинска управа општине Дољевац

Период спровођења: 2025-2029

Тип мере: Подстицајна

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност у базној 2025. години	Циљана вредност у 2029. - последњој години ЛАП-а
5.1.1 Број профила дијаспоре идентификованих кроз мапирање	Профил / појединац	Извештаји општине, истраживања НВО	непознато	≥ 20 у односу на базну годину
5.1.2 Број догађаја професионалног умрежавања и образовно-културне размене	Догађај	Извештаји општине, истраживања НВО	непознато	≥ 4

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.				
		2025	2026	2027	2028	2029
Буџет општине Дољевац	0902-0001 423, 464, 481	0	50	50	50	50
Буџет РС / Донаторска средства	1001-0013 472	0	1.000	1.000	1.000	1.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.				
						2025	2026	2027	2028	2029
5.2.1 Повезивање локалног становништва са менторима из дијаспоре (фондови и платформе за размену знања)	Општинска управа општине Дољевац	НСЗ Повереник за избеглице и миграције Удружења грађана Локални радио "Пресс-компани" Дољевац	Конинуирана активност до краја реализације ЛАП-а	Буџет општине Дољевац	0902-0001 423, 464, 481	0	50	50	100	100
5.2.2 Догађаји професионалног умрежавања и образовно-културне размене Подразумева: Организација (онлајн) састанака/конференција са дијаспором и истраживање механизма подршке које могу понудити;				Буџет РС / Донаторска средства	1001-0013 472	0	500	500	500	500

РЕКАПИТУЛАЦИЈА

Општи циљ	Број посебних циљева	Укупан број мера	Укупан број активности	Извор финансирања ЛАП-а	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.					Укупно на нивоу ЛАП-а
					2025	2026	2027	2028	2029	
1	5	8	20	Буџет општине Дољевац	60	2600	2450	2500	2500	10.110
				Буџет РС	500	14.800	14.800	14.800	14.800	59.700
Укупно из свих извора:										69,810

ПОГЛАВЉЕ 7.

РЕСУРСИ / БУЏЕТ

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2025-2029. године бити укупно потребно око 70 милиона динара, од чега око 10 милиона из локалног буџета и 60 милиона из буџета РС. Планом су предвиђена врло мала издвајања у првој 2025. години, а у осталим годинама се очекују сразмерни расходи, с обзиром да ће се већина мера и активности континуирано спроводити све време трајања ЛАП-а.

Средства за реализацију овог Локалног плана предвиђена су само из локалног буџета и буџета РС. Донаторска и други извори средстава су планирана али тренутно нису извесна и сваком случају би допринела остваривању бољих резултата на нивоу Плана.

ПОГЛАВЉЕ 8.

АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ

Аранжмани за примену ЛАП у Општини Дољевац обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене ЛАП-а и
- 2) Структуре које су оперативне и примењују ЛАП-а

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представљаће Радна група која је учествовала у његовој изради. Радна група ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом ЛАП-а.

Радна група, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације ЛАП-а;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) ЛАП-а;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог ЛАП-а чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу ЛАП-а. У складу са ЛАП-ом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену ЛАП-а има следеће задатке и одговорности:

- Реализација ЛАП-а;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују ЛАП-ом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Радне групе о свим активностима на спровођењу ЛАП-а;
- Учесће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака ЛАП-а;
- Унапређење процеса примене ЛАП-а у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате

примене *ЛАП-а*. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

ПОГЛАВЉЕ 9.

ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** ЛАП-а је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех *ЛАП-а* ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2025-2029. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини Општине Дољевац. Финална евалуација обавиће се на крају 2029 године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности – општег и посебних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
  - Број нових услуга - локалних мера / програма у области управљања миграцијама;
  - Обухват приоритетних група миграната новим услугама и мерама;
  - Структура корисника/ца услуга и мера / програма;
  - Ниво укључености различитих актера у пружање услуга различитим категоријама миграната у локалној заједници;
  - Обим финансијских средстава издвојених за услуге у области управљања миграцијама;
  - Структура финансијских средстава издвојених за унапређење положаја миграната на територији општине Дољевац (буџет локалне самоуправе, буџет РС, донаторска средства, други извори...).

Методе и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др.

Општинска радна група ће бити одговорна за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Тим за М и Е чине представници/це - стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих и ИРЛ, као и представници/це корисничких група овог Локалног плана. Радна група ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.